

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут права
Кафедра суспільних дисциплін

„ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи
_____ О.А. Лагоднюк
„_____” _____ 2016 р.

07-03-19

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

для студентів усіх спеціальностей НУВГП

Рівне – 2016

Педагогіка вищої школи. Робоча програма навчальної дисципліни для студентів усіх спеціальностей НУВГП. – Рівне: НУВГП, 2016. – 12 с.

Розробник: Якубовська С.С., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри суспільних дисциплін

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри суспільних дисциплін
Протокол №2 від 14 вересня 2016 р., протокол № 2.

Зав. кафедри суспільних дисциплін

Ю.П. Олексін

Схвалено науково-методичною радою НУВГП

Протокол від „___” _____ 20___ р. №___

Голова науково-методичної ради

О.А. Лагоднюк

“___” _____ 20___ року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3	Усі спеціальності НУВГП	Нормативна	
Модулів – 1		Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		5-й	6-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		9-10-й	11-12-й
		Лекції	
		16 год.	2 год.
		Семінарські	
		14 год.	6 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 1,5 СРС – 3		Рівень вищої освіти: магістр	Самостійна робота
	60 год.		82 год.
		Вид контролю – залік	

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання - 30 % до 60 %;

для заочної форми навчання - 7 % до 93 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Вивчення дисципліни «Педагогіка вищої школи» передбачає підготовку національної еліти, яка здатна оволодіти освітньо-світоглядною парадигмою гуманітаризації, гуманізації і демократизації вищої освіти, забезпечує різнобічний розвиток особистості викладача і студента ВНЗ та формування професійних психолого-педагогічних компетенцій майбутніх науково-педагогічних працівників, сприяє підвищенню їхнього рівня готовності до здійснення викладацької діяльності у ВНЗ.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування професійної готовності науково-педагогічного працівника до педагогічної діяльності, яка передбачає його професійну компетенцію, а саме: спеціально-предметна, психолого-педагогічна, комунікативна, соціокультурна компетенції.

Робоча програма створена для студентів, які навчаються за освітньо-науковими програмами підготовки магістрів.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- формування педагогічної компетенції як професійної;
- засвоєння основних термінів і понять з педагогіки, психології та методики викладання у вищій школі для використання їх у педагогічній діяльності;
- опанування знань про психологічні особливості студентського періоду життя людини та усвідомлення закономірностей професійного становлення та особистісного зростання майбутніх фахівців;
- формування вмінь і навичок з методики викладання у вищій школі, психолого-педагогічних знань про студента та викладача ВНЗ для аналізу конкретних ситуацій в професійній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- структуру, функції та зміст основних видів діяльності викладача і студента ВНЗ;
- історичний контекст формування та зміст основних педагогічних категорій (освіта, навчання, виховання, розвиток, професійна підготовка);
- напрями реформування системи вищої освіти в Україні відповідно до вимог сучасного суспільства;
- психолого-педагогічну структуру та основні підходи до вивчення особистості викладача і студента ВНЗ;
- методику проведення навчальних занять у ВНЗ.

уміти:

- володіти основними категоріями психолого-педагогічних знань і застосовувати їх при виконанні теоретичних і практичних завдань;
- ставити мету, планувати та вирішувати педагогічні завдання;
- інтерпретувати дані психолого-педагогічних досліджень і визначати напрями корекційної роботи з урахуванням індивідуально-психологічних властивостей особистості студента;
- організовувати освітній процес у вищому навчальному закладі.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Педагогіка вищої школи як наука

Тема 1. Педагогіка вищої школи як галузь педагогіки

Готовність науково-педагогічного працівника до професійної педагогічної діяльності. Педагогіка вищої школи як галузь педагогіки. Завдання педагогіки вищої школи на сучасному етапі. Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками. Методи наукового педагогічного дослідження.

Тема 2. Професійна освіта студентів як основна категорія педагогіки вищої школи

Поняття освітнього процесу, професійної освіти як основної категорії педагогіки вищої школи. Основні тенденції в галузі вищої освіти. Структура вищої освіти.

Типи і статуси вищих навчальних закладів. Форми навчання у вищих навчальних закладах. Підготовка наукових і науково-педагогічних працівників.

Тема 3. Виховання студентської молоді

Виховання як педагогічне явище. Специфіка виховного процесу у ВНЗ. Основні закономірності та принципи виховання студентської молоді. Основні напрями виховання студентської молоді. Діяльність куратора студентської групи. Імідж куратора у вищому навчальному закладі. Організація процесу виховання та самовиховання в студентській групі. Методи, форми, засоби, прийоми виховання.

Тема 4. Студент як суб'єкт процесу навчання у вищій школі

Суперечливості та кризи студентського віку. Адаптація студента до навчання у вищій школі, її види та умови ефективності. Типологічні особливості сучасних студентів. Професійна «Я-концепція» сучасного студента.

Тема 5. Психолого-педагогічні особливості роботи зі студентською групою

Соціалізація студента. Характеристика студентського колективу. Проблеми керівництва та лідерства в студентській групі. Міжособистісні стосунки в студентській групі. Психологічні особливості студентського самоврядування. Конфлікти і шляхи їх попередження у студентській групі. Формування сприятливого соціально-психологічного клімату в студентському колективі.

Тема 6. Особистість та діяльність викладача вищої школи

Психологічна характеристика особистості викладача. Професійна самосвідомість викладача. Особливості професійного самовизначення та становлення «Я-концепції» викладача. Наукова організація праці викладача як чинник його професійного самовдосконалення. Психолого-педагогічна структура діяльності викладача. Психологія стилів педагогічної діяльності. Типологія викладачів. Авторитет викладача.

Тема 7. Педагогічне спілкування

Сутність та особливості педагогічного спілкування. Стили педагогічного спілкування. Структура особистісно-групового педагогічного спілкування. Бар'єри в спілкуванні «викладач-студент». Моделі спілкування педагога і студентів. Стратегії, прийоми, методи вирішення педагогічних конфліктів. Правила педагогічного спілкування.

Змістовий модуль 2. Основи дидактики та методики викладання у вищій школі

Тема 8. Організація освітнього процесу у вищому навчальному закладі

Дидактика вищої школи як галузь педагогіки вищої школи. Сутність процесу навчання у вищій школі. Структура діяльності суб'єктів навчального процесу: викладання і учіння. Закономірності і принципи навчання у вищій школі. Зміст освіти у вищій школі.

Тема 9. Організаційні форми, методи і засоби навчання у вищому навчальному закладі

Форми організації навчання, види навчальних занять у вищій школі та методика їх проведення. Методи і засоби навчання у вищій школі. Організація та методика проведення самостійної роботи студентів. Організація та методика проведення практичної підготовки студентів. Організація та методика проведення контрольних заходів. Система моніторингу якості освіти та навчального процесу у ВНЗ.

Тема 10. Методика застосування сучасних технологій навчання у вищому навчальному закладі

Диференційоване навчання як один із шляхів вдосконалення процесу навчання у сучасному вищому навчальному закладі. Проблемне навчання у вищій школі як перспективний напрям розвитку творчих здібностей особистості студента. Ігрові технології навчання як нестандартна форма педагогічної взаємодії. Інформаційні технології навчання як підготовка фахівця до повноцінного життя і діяльності в умовах інформаційного суспільства, комплексна перебудова педагогічного процесу, підвищення його якості та ефективності. Інтерактивне навчання як активна взаємодія викладача і студентів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем змістових модулів	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	л	с	сп	Усього	л	с	сп
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Педагогіка вищої школи як наука								
Тема 1. Педагогіка вищої школи як галузь педагогіки	5	1	-	4	10	2	-	8
Тема 2. Професійна освіта студентів як основна категорія педагогіки вищої школи	7	1	-	6	8	-	-	8
Тема 3. Виховання студентської молоді	10	2	2	6	8	-	-	8
Тема 4. Студент як суб'єкт процесу навчання у вищій школі	10	2	2	6	8	-	-	8
Тема 5. Психолого-педагогічні особливості роботи зі студентською групою	10	2	2	6	8	-	-	8
Тема 6. Особистість та діяльність викладача вищої школи	9	1	2	6	10	-	2	8
Тема 7. Педагогічне спілкування	9	1	2	6	8	-	-	8
Разом – зм. м 1	60	10	10	40	60	2	2	56
Змістовий модуль 2. Основи дидактики та методики викладання у вищій школі								
Тема 8. Організація освітнього процесу у вищому навчальному закладі	10	2	-	8	10	-	2	8
Тема 9. Організаційні форми, методи і засоби навчання у вищому навчальному закладі	10	2	2	6	18	-	-	8
Тема 10. Методика застосування сучасних технологій навчання у вищому навчальному закладі	10	2	2	6	12	-	2	10
Разом – зм. м 2	30	6	4	20	30	-	4	26
Усього годин	90	16	14	60	90	2	6	82

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Основні напрями виховання студентської молоді	2	-
2	Індивідуальні особливості студентів та їх прояви в пізнавальній та емоційно-вольовій сфері	2	-
3	Міжособистісні стосунки в студентській групі	2	-
4	Викладач як суб'єкт педагогічної діяльності	2	2
5	Засоби професійно-педагогічної комунікації	2	-
6	Методика проведення навчальних занять у вищій школі	2	2
7	Методика застосування інтерактивних технологій навчання	2	2
	Разом	14	6

6. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

Підготовка до аудиторних занять – 15 год.

Підготовка до контрольних заходів – 18 год.

Опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях – 27 год.

6.1. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	К-сть годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1.	Методи наукового педагогічного дослідження.	2	8
2.	Типи і статуси вищих навчальних закладів. Форми навчання у вищих навчальних закладах	3	8
3.	Методи, форми, засоби, прийоми виховання у вищій школі	3	8
4.	Типологічні особливості сучасних студентів.	2	8
5.	Психологічні особливості студентського самоврядування	3	8
6.	Типологія викладачів. Авторитет викладача	2	8
7.	Моделі спілкування педагога і студентів	3	8
8.	Зміст освіти у вищій школі	3	8
9.	Система моніторингу якості освіти та навчального процесу у ВНЗ	3	8

10.	Інформаційні технології навчання як підготовка фахівця до повноцінного життя і діяльності в умовах інформаційного суспільства, комплексна перебудова педагогічного процесу, підвищення його якості та ефективності	3	10
Разом		27	82

7. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» використовуються пояснювально-ілюстративні методи з використанням мультимедійних презентацій та проблемні методи навчання із застосуванням:

- розв’язання проблемних завдань;
- виконання індивідуальних психологічних досліджень;
- тестових завдань;
- прийомів рольової гри;
- доповідей та повідомлень;
- активізації самостійного вивчення студентами літератури;
- навчальних дискусій.

8. Методи контролю

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в письмовій формі. Контрольні завдання за змістовим модулем включають тестові питання (одна правильна відповідь з чотирьох запропонованих). Екзаменаційні білети містять 1 теоретичне питання з педагогіки вищої школи, 1 теоретичне питання з психології вищої школи, 1 практичне завдання.

Контроль самостійної роботи проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів;
- з семінарських занять – на основі перевірки конспектів та виконаних завдань.

Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінки.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на семінарських заняттях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями:

1. Завдання до семінарського заняття (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0 % – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі

несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

2. Ситуаційні справи, психолого-педагогічні дослідження та інші завдання творчого характеру (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Сума
Змістовий модуль № 1							Змістовий модуль № 2			100
70							30			
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9	T.10	
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	

T1, T2... T10

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
	для заліку
90–100	Зараховано
82–89	
74–81	
64–73	
60–63	
35–59	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням курсу

10. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» включає:

1. 07-03-20 Методичні вказівки до семінарських занять та самостійного вивчення з дисципліни «Педагогіка вищої школи» для студентів усіх спеціальностей НУВГП денної форми навчання / С.С. Якубовська. – Рівне: НУВГП, 2016. - 20 с.
2. 07-03-26 Методичні вказівки до семінарських занять та самостійного вивчення з дисципліни «Педагогіка вищої школи» для студентів усіх спеціальностей НУВГП заочної форми навчання / С.С. Якубовська. – Рівне: НУВГП, 2016. - 21 с.
3. А.В. Кочубей. С.С. Якубовська Педагогіка та методика викладання у вищій школі. Підручник. – Рівне: НУВГП, 2016. – 281 с.
4. Конспект лекцій на паперових носіях.
5. Конспект лекцій на електронних носіях.
6. Нормативні документи Міністерства освіти і науки України.
7. Мультимедійні презентації до тем дисципліни «Педагогіка вищої школи».
8. Роздавальний матеріал до семінарських занять.

11. Рекомендована література

Базова

1. Вітвіцька С.С. Основи педагогіки вищої освіти [Електронний ресурс] / С.С. Вітвіцька – Режим доступу: http://ebooktime.net/book_162.html
2. Кочубей А.В., Якубовська С.С. Педагогіка та методика викладання у вищій школі. Підручник. – Рівне: НУВГП, 2016. – 281 с.
3. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова та ін.; За ред. З.Н. Курлянд. - 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 495 с.
4. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Підручник 2-е вид. – К.: Каравела, 2008. – 352 с.
5. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи. Практикум: Навч. посіб. – К.: Каравела, 2008.
6. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / В.Л. Ортинський – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с. – ISBN 978-966-364-820-0.
7. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. – К.: «Академвидав», 2006. – 352 с. (Альма-матер).

Допоміжна

1. Власова О.І. Педагогічна психологія: Навч. посібник / О.І. Власова. – К.: Либідь, 2005.

2. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: Навч. посібник. – К.: ВЦ «Академія», 2006. – 256 с. (Альма-матер).
3. Гончаров С.М. Основи педагогічної праці: Навч. посібник / С.М. Гончаров. – Рівне: РДТУ, 2001.
4. Державна національна програма „Освіта” (Україна ХХІ століття). – К., 1994.
5. Закон України “Про вищу освіту” (2014р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
6. Зязюн І.А. Педагогічна майстерність: Підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамушенко, І.Ф. Кривонос, О.Г. Мирошник. – К.: Вища школа, 2004.
7. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: Навчальний посібник. - К.: Академвидав, 2005. – 448 с. (Альма-матер).
8. Савчин М.В. Педагогічна психологія: Навч. посіб. – К.: Академвидав, 2007. – 424 с. (Альма-матер).
9. Філоненко М.М. Психологія спілкування. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 224 с.
10. Якубовська С.С. Психологія і педагогіка. Навч. посібник / С.С. Якубовська. – Рівне: НУВГП, 2012. – 324 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Кабінет Міністрів України / [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>
2. Законодавство України / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua/>
3. Державний комітет статистики України / [Електронний ресурс] – Режим
4. Національна бібліотека ім. В.І. Вернацького / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Обласна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6 / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.libr.rv.ua/>
6. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44)/ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.cbc.rv.ua/>
7. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka>(інформаційні ресурси у цифровому репозиторії)